

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Biopolitika i religija

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:**3. Ciklus studija:****4. Bodovna vrijednost ECTS:****5. Status nastavnog predmeta:** Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

nema

7. Ograničenja pristupa:

nema

8. Trajanje / semestar:**9. Sedmični broj kontakt sati:**

9.1. Predavanja:

2

9.2. Auditorne vježbe:

0

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

0

10. Fakultet:

Filozofski fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Filozofija-sociologija/Politologija usmjerenje Međunarodni odnosi i diplomatija

12. Odgovorni nastavnik:**13. E-mail nastavnika:**

14. Web stranica:

www.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Kolegij je usmjeren ka analizi pitanja biopolitike i religije sa naglaskom na koncept moći, kao i na odnos političkog i religijskog u javnoj sferi. Predmet je temeljno podijeljen na dva modula. Prvi se modul bavi pitanjem biopolitike kao moderne forme artikulacije moći koja predstavlja težnju uspostavljanja kontrole i nadzora nad životom kao takvim. Premda je riječ o fenomenu čije se rađanje vezuje za moderno doba, posredstvom Foucaultove arheologije znanja, njegovu genealogiju moguće je pratiti sve do koncepta tzv 'pastirske moći', koja se pokazuje kao značajan poticaj razvoju mnogostrukih formi upravljanja, a koji sada dolazi iz religijskog diskursa. Drugi modul se bavi razumijevanjem odnosa religije i politike, te mogućem međusobnom utjecaju, osobito u savremenom kontekstu. To će značiti da drugi modul osim pitanja uloge religije u postsekularnom društvu, koncepta sekularizacije i laiciteta, uključuje i analizu koncepta političke teologije, političkih religija, fundamentalizma, te drugih oblika instrumentalizacije/ideologizacije religije.

16. Ishodi učenja:

Kolegij predviđa da studenti ovladaju temeljnim sadržajem biopolitičkih pitanja, kao i znanjem o osnovnim problemima odnosa politike i religije. Premda kolegij pretpostavlja prethodnu upućenost u određene sadržaje, on istovremeno osposobljava studente za daljnja znanstvena istraživanja i kritičko promišljanje predmetnih fenomenima.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Rađanje biopolitike (M. Foucault)
Razumijevanje odnosa moći i znanja (M. Foucault)
Moć svetog (Hans Joas)
Odnos politike i religije u kontekstu postmetafizičkog mišljenja (Jurgen Habermas)
Uloga religije u javnoj sferi (Jose Casanova)
Sekularizacija i sekularizam (C. Taylor)
Islam kao politička religija

18. Metode učenja:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja postavljenih ciljeva i ishoda učenja studenata u toku izvođenja nastave će se koristiti sljedeće nastavne metode:

- interaktivna predavanja uz korištenje multimedijalnih sredstava,
- vježbe
- mini-testovi
- samostalni-seminarski radovi.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Provjera znanja i konačna ocjena se daju na temelju valorizacije ukupnog angažmana studenta, te ispunjenja svih predviđenih obaveza. Završna ocjena proizilazi iz sudjelovanja u nastavnog procesu, izrade seminarskog rada, ocjene iz prvog i drugog parcijalnog ispita, te završnog pismenog i usmenog dijela ispita. Studenti koji polože prvi i drugi dio parcijalnog ispita, oslobođeni su polaganja završnog pismenog ispita. Visina konačne ocjene će u značajnoj mjeri ovisiti o izboru pročitane literature i sposobnosti interpretacije iste.

20. Težinski faktor provjere:

a) prisutnost i aktivnost na nastavi (P-8) + (V-7)	15
b) mini testovi (2x15)	30
c) samostalni-seminarski rad	5
d) završni-pismeni ispit	50

 Ukupno mogućih : 100

Dodjeljivanje ocjena vrši se na osnovu postignutih rezultata-osvojenih bodova, iz predispitnih i ispitnih obaveza.
 Broj bodova i konačna ocjena: 0 -53 pet(5), 54-63 šest (6),64-73 sedam (7),74-83 osam (8), 84-93 devet (9), 94-100 deset (10).

21. Osnovna literatura:

1. Michael Foucault, Rađanje biopolitike, Sandorf & Mizantrop, Zagreb, 2016.
  2. Michael Foucault, Bezbednost, teritorija, stanovništvo, Mediterran Publishing, 2014.
  3. Hans Joas, The Power of Sacred, Oxford University Press, 2021.
  4. Jurgen Habermas, "Politika i religija", u: Postmetafizičko mišljenje II, Naklada Breza, Zagreb, 2015.
  5. Marcel Gauchet, Religija u demokraciji: put laičnosti, Fakultet političkih znanosti, Zagreb, 2012.
  6. Bryan S. Turner, The Religious and Political, Cambridge University Press, 2013.
- Dodatna literatura:
1. Charles Taylor, Doba sekularizacije, AlbatrosPlus, Beograd, 2011.
  2. Jose Casanova, "Rethinking Secularization: A Global Comparative Perspective", u: Peter B. - Lori Beaman (ur.), Religion, Globalization and Culture, Brill, 2007
  3. Grace Devie & Lucian N. Leustean, The Oxford Handbook of Religion and Europe, Oxford University Press, 2021.,

22. Internet web reference:**23. U primjeni od akademske godine:**

2022/23

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV: